

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

(21) ਹੜਤਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

(22) ਹੁਣ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬੈਕ-ਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(23) ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਹੱਥ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਬੋਝ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਲਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕੁਝ ਸਮਝੌਤਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(24) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ 15 ਅਕਤੂਬਰ, 1984 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1980 ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਹੈ। 1,000 (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ)।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਸੀਜੇ, ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਹਿੰਦਰ ਲਾਲ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1980 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 219

14 ਅਗਸਤ 1986

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLIII)— ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1975 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 271(1)(c) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ 274(2) —ਸੈਕਸ਼ਨ 65— ਇੱਕ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਮਦਨ ਛੁਪਾਈ ਸੀ। 25,000— ਆਈਟੀਓ ਨੇ ਕਿਹਾ 271(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 274(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨਾ— ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 274(2) ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਸੋਧ ਐਕਟ-ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ-ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ-ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਕਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਮਲਾ ਫੜ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ—ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਇਨਸਪੈਕਟਿੰਗ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1970 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਆਮਦਨ -ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ, ਜੇ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੁਪਏ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। 1,000, ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਉਕਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮ - ਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸਲ ਹਵਾਲਾ ਭੇਜਣਾ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈਏਸੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਈਟੀਓ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 1970 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਰੁ. ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਆਈਏਸੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈਏਸੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ ਉਸ ਦਿਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈਏਸੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 274 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। 2) ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1975 ਦੀ ਧਾਰਾ 65 ਦੁਆਰਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਐਕਸ ਪ੍ਰੈਸ ਐਕਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਹਨ, (i) ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ (2) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 13 ਤਰੀਕ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲ 'ਤੇ

ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਚ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 256(1) ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਸੰਬਰ 1979 ਆਈ.ਟੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 34 / ਚੰਡੀ/78-79 (ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1973-74): -

"ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ?"

13 ਜੁਲਾਈ, 1984 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 14 ਅਗਸਤ, 1986 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

ਅਜੈ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਕੀਲ , ਏ.ਪੀ.

ਐਸ ਕੇ ਹੀਰਾਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬੀ ਐਸ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ, ਜੇ.-

(1) ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਲੰਧਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ, ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ 58,000, - ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 271(l)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 25 ਫਰਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ : -

“ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ 100000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। 23 ਦਸੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 274(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , IAC ਦੁਆਰਾ 58,000 ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, - ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271(l)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ 25 ਫਰਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 274 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 65 ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1975, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੀਂਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਵਪਾਰਕ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾ ਖਾਨਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੀਅਰ 1973-74 ਲਈ ਰਿਟਰਨ 4 ਦਸੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 13,330 ਹੈ। 27 ਜੂਨ, 1975 ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਮਦਨ 10,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। 21,430 ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 10 ਮਾਰਚ 1976 ਨੂੰ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 143(3) ਦੇ ਤਹਿਤ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। 48,880 ਹੈ।

(2) ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਆਫਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਲਤ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ। 29,100 ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ 10,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਛੁਪਾਇਆ ਸੀ। 29,100 ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 1975 ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 274 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ 23 ਦਸੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271(l)(c) ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ - ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 23 ਦਸੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ, ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1975 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। 58,000, — 25 ਫਰਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਆਰਡਰ ਰਾਹੀਂ, ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ। 29,100 ਦਾ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(4) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਇਹ ਜੁਰਮਾਨਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ 25 ਫਰਵਰੀ, 1978 ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਿਆਂ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 256 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਰਾਏ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਮਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਨੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 13 ਦਸੰਬਰ 1979 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ 271(I)(c) ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਯਾਨੀ 25 ਫਰਵਰੀ, 1978, ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਲਾਅਜ਼ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1975 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।, ਇਕੱਲਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 271 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਟਾਉਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਮਤਭੇਦ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(7) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਹੈ।

(8) ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਹ ਕਦੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧ. - ਪਹਿਲੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 274(2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 271(I)(c) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ: (c) ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਛੁਪਾਏ ਹਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: - k “ਧਾਰਾ 271 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।) ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ

ਛੁਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ , ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾੰਕਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਲਾਅਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1970 ਦੁਆਰਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਧਾਰਾ 271 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 1000, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ।”

ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਾਠ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਛੁਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਪਲ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ/ਅਪੀਲੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 274(1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 274 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜ਼ਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੁਰਮਾਨਾ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜੇਗਾ, ਜੋ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। . ਇਸ ਲਈ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੁਪਏ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। 1,000, ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਉਕਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਡੀ.ਐੱਮ. ਮਨਸਵੀ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਗੁਜਰਾਤ-2 (1) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 271(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(1) (1972) 86 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 557.

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੁਰਮਾਨਾ 10000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 271(1)(c) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1,000 ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮਦਨੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਜੋ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 271(1) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(9) (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1970 ਜਾਂ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਧਾਰਾ 274 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਈ.ਟੀ.ਓ. ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ

ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੀ ਰਕਮ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਛੁਪੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 25,000 ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਹਵਾਲਾ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਖੋਜ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਈ.ਏ.ਸੀ. ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਖੋਜ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ 25,000 ਰੁਪਏ, ਆਈ.ਟੀ.ਓ. ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ IAC ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ।

(10) ਸੈਸਸੀ, 3 ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਿੱਲੀ-IV ਬਨਾਮ ਦਾਰੋਪਤੀ ਦੇਵੀ (2), ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਪੂਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾਦਾਸ ਟੋਪਨਦਾਸ, (3), ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ- ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਸ. ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ (4), ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ IAC ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨੋਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1970 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਤੋਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। 1,000 ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਈਏਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਉਸਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਤਾਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਸੀਲਮੈਂਟ 25 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ - ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਈਏਸੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਆਈਟੀਓ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

IAC ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਤੋਂ ਲਾਗੂ 1970 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈ.ਟੀ.ਓ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਆਈ.ਟੀ.ਓ. ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 1000 ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ IAC ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 274 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, IAC ਤਾਂ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ITO ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਭੇਜਣਾ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਆਈਏਸੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਈਟੀਓ ਨੇ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1970 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਛੁਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 25,000 ਉਸ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। IAC ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛੁਪੀ ਆਮਦਨ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 25,000 ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਜ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 10 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 29,100 ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਈਏਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 23 ਦਸੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਈ.ਏ.ਸੀ. ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ IAC ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਕੇਸ ਨੂੰ IAC ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿ-ਸੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਈਏਸੀ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 1976 ਨੂੰ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਹਵਾਲਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 23 ਦਸੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਨਹੀਂ।

(II) ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਦੂਜਾ; ਟੀਫਾਸੈਟ; ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ; ਕੀ LC I. ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 271 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 25,000 ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ 1975 SC 1843 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲੀਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। , ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਸਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਕਿ ਬੀਤਣ ਵੇਲੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੁਹਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ' (ਦੇਖੋ ਦਿੱਲੀ ਕਲੋਥ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ), (5)। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਫਿਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੂਟ ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. (1) ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (2) ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਗਰਿਕਪ ¹ ਏ ਟੀ ਵੀਰਯਾ ਬਨਾਮ ਐਨ . ਸੁਬੀਆ ਚੌਧਰੀ, (6), ਅਤੇ ਕਲੋਨੀਅਲ ਸ਼ੂਗਰ ਰਿਫਾਇਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ, 7।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ Is w ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦੋ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ।

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)

ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ, (2) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਮੀਅਰ 1943 ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ 24 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਸੀ। both ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲੋਨੀਅਲ ਸੂਗਰ ਰਿਫਾਈਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਰਵਿੰਗ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈ/ਵਾਈ ਕੌਸਲ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

“ਇੱਕ ਉੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਸ਼ਰਾ, (8), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਧਾਰਾ 110-ਐਫ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ।

(13) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ 1979 SC 1352 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਫੋਰਮ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਵੇਂ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲੰਬਿਤ ਕੇਸ ਵੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਫੋਰਮ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਜੇ

ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਸਨ 1927 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ 242; 1955 ਰਾਜਸਥਾਨ 203; 1976 ਐਸਸੀ 2610; 1979 ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 69

(14) ਦਿੱਲੀ ਕਲਾਥ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। 1976 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਿਰੀਖਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 1975 SC 1843 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਾਗੀਰ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਸਤੰਬਰ, 1952 ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ VII (3) ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲੀਬਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਰਾ 11 ਓਬਿਟਰ ਡਿਕਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

(15) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਓਮ ਸੰਨਜ਼ (1) ਕਮਿਸ਼ਨਰ of 1 ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਪੀਅਰੇ ਲਾਈ ਰਾਧੇ ਰਮਨ (2), ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (3), ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉੜੀਸਾ ਬਨਾਮ ਢਾਡੀ ਸਾਹੀ (4), ਰਾਧੇ ਸ਼ਾਮ ਅਗਰਵਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (5)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(16) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ! ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

Commissioner of Income Tax v. Mohinder Lal (S. P. Goyal, J.)**ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ